

HU

HU

HU

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 11.6.2008
COM(2008) 370 végleges

2005/0237 (COD)

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK
az EK-Szerződés 251. cikke (2) bekezdésének második albekezdése alapján**

a Tanácsnak

**a hajófelügyeleti és hajóvizsgáló szervezetek, valamint a tengerészeti hatóságok
vonatkozó tevékenységeinek közös szabályairól és szabványairól szóló európai
parlamenti és tanácsi irányelv, illetve a hajófelügyeleti és hajóvizsgáló szervezetek közös
szabályairól és szabványairól szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására
tekintettel kialakított közös álláspontjáról**

(EGT-vonatkozású szöveg)

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

az EK-Szerződés 251. cikke (2) bekezdésének második albekezdése alapján

a Tanácsnak

a hajófelügyeleti és hajóvizsgáló szervezetek, valamint a tengerészeti hatóságok vonatkozó tevékenységeinek közös szabályairól és szabványairól szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv, illetve a hajófelügyeleti és hajóvizsgáló szervezetek közös szabályairól és szabványairól szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel kialakított közös álláspontjáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

1. ELŐZMÉNYEK

A javaslat továbbítása az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak: 2006. január 30.
(COM(2005) 587 végleges – 2005/0237COD dokumentum):

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye: 2006. szeptember 13.

A Régiók Bizottsága véleménye: 2006. június 15.

Az Európai Parlament véleménye (első olvasat): 2007. április 25.

A közös álláspont elfogadása: 2008. június 6.

2. A BIZOTTSÁG JAVASLATÁNAK CÉLJA

A javaslat célkitűzése a hajók biztonságának nemzetközi egyezmények szerinti vizsgálatával és tanúsításával a tagállamok által megbízott szervezetek (hajóosztályozó társaságok) közösségi elismerésére vonatkozó, a 94/57/EK irányelvvel (HL L 319., 1994.12.12., 20. o.) bevezetett jelenlegi rendszer megreformálása. Az irányelv immár negyedik módosítása az átdolgozási módszer segítségével történt.

Az átdolgozási javaslat különösen a következőkre irányul:

- (1) az elismert szervezetek ellenőrzésének megerősítése egy olyan közös, ugyanakkor független szervezet létrehozásával, amely tanúsítja a szóban forgó szervezetek minőségbiztosítási rendszereit;
- (2) a rendes, illetve korlátozott elismerés jelenlegi kettős rendszerének egyesítése: az elismerést ezentúl kizárólag a nyújtott szolgáltatás minősége és az érintett szervezetek kellő teljesítményének függvényében ítélik oda, vagyis tekintet nélkül a szervezetek méretére;
- (3) a közösségi elismerés követelményeinek egyszerűsítése és strukturáltabbá tétele, valamint szigorítása;

- (4) a szankciórendszer megreformálása, amely az elismerés felfüggesztésén vagy visszavonásán kívül nem ír elő más szankciót; a javaslat pénzügyi szankciókat tervez bevezetni, amelyek arányosabbak és hatékonyabbak; a javaslat ugyanakkor a leg súlyosabb esetekre vonatkozóan megtartja a visszavonás lehetőségét;
- (5) az osztályozási bizonyítványok elismert szervezetek egymás közötti elismerésének bevezetése (az e szervezetek saját műszaki előírásainak való megfelelésre vonatkozó bizonyítványok), különösen a tengerészeti felszerelésekkel kapcsolatos bizonyítványokra, amelyeket az egyenértékű műszaki előírások alapján állítanak ki;
- (6) az irányelv hatályának pontosítása, illetve egyes rendelkezései alkalmazásának megkönnyítése.

3. MEGJEGYZÉSEK A KÖZÖS ÁLLÁSPONTHOZ

3.1. A javaslatnak egy irányelvtervezetre és egy rendelettervezetre való felosztásáról

A joghézagok kiküszöbölése érdekében a Tanács egy irányelvtervezetre és egy rendelettervezetre osztotta fel a javaslatot különösen azért, mert az kötelezettségeket ró az elismert szervezetekre és pénzügyi szankciórendszert vezet be.

A Bizottság megállapítja, hogy az irányelvtervezet a tagállamok és az általuk az ellenőrzési és tanúsítási feladatokkal a nemzetközi egyezmények értelmében megbízott elismert szervezetek közötti kapcsolatokat szabályozza. A rendelettervezet ezzel szemben az elismerési rendszer egészét vizsgálja (beleértve az elismerés odaítélését, az elismerés kritériumait, az elismert szervezetek tájékoztatási és együttműködési kötelezettségeit, időszakos értékelésüket, a hiányosságok kiküszöbölését, valamint a visszavonást).

A Bizottság elfogadja a felosztás tényét, amennyiben: a) az a nélkülözhetetlen szövegmódosításoktól eltekintve formális marad, és teljes mértékben megtartja a javaslat lényegét, illetve b) az érintett szervezetek körében hozzájárul a nagyobb jogbiztonság megteremtéséhez.

3.2. Az irányelvtervezetről

A Bizottság úgy véli, hogy a preambulumbekendések Tanács általi módosítása összhangban van a szöveg rendelkező részét érintő módosításokkal.

Ami a rendelkező rész módosításait illeti:

- A 6. és a 7. cikk módosításai összhangban vannak az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárásnak a 2006/512/EK tanácsi határozat¹ értelmében történő bevezetésével.
- A Tanács törölte a 8. cikk (1) bekezdésében foglalt védzáradékokat, amelyekre vonatkozóan a Bizottság nem terjesztett elő javaslatot. A Bizottság mindazonáltal úgy véli, hogy ezt technikai módosításként kell tekinteni, amely az irányelv első változataiban szereplő, alkalmazhatatlanná vált rendszer kiiktatásával függ össze: a szóban forgó rendszer valóban összeegyeztethetetlen az egymást követő módosítások révén a Bizottságra ruházott

¹ HL L 200., 2006.7.22., 11. o.

értékelési és szankcionálási hatáskörrel. Következésképpen a Bizottság úgy véli, hogy támogathatja e módosítást, amely nem csorbítja kezdeményezési jogát.

- A Bizottság megerősítette álláspontját, amely szerint a polgárok, a jobb szabályozás és az átláthatóság érdekében minden tagállamnak össze kell állítania az általa hozott átültető intézkedések és az irányelv rendelkezései közötti megfeleltetést mutató táblázatot. Habár a Tanács törölte ezt a 14. cikkben foglalt kötelezettséget, a Bizottság az intézményközi eljárás lezárása érdekében nem gördített akadályt a tanácsi megállapodás elé. A Bizottság azonban arra számít, hogy az intézmények együtt átgondolják ezt a horizontális kérdést.

Az így módosított szöveg átveszi az Európai Parlament 3., 5., 7., 9., 13., 29., 34., 35–37. és 51. módosítását, amelyeket a Bizottság elfogadott. A szövegezést érintő, a Bizottság által elvben elfogadott 1., 4. és 8. módosítást nem vették figyelembe. Mindazonáltal a két első módosítást tükrözi a rendelettervezet mellékletének B6 (l) kritériuma, amelyet a Bizottság megfelelőnek tart.

A Bizottság úgy ítéli meg, hogy a Tanács által a rendelkező részben eszközölt egyéb módosítások csupán kisebb kiigazítások, illetve stilisztikai vagy technikai jellegűek, következésképpen elfogadhatók.

3.3. A rendelettervezetről

A Bizottság úgy véli, hogy a preambulumbekendések Tanács általi módosítása összhangban van a szöveg rendelkező részét érintő módosításokkal, kivéve az (1a) és a (28a) preambulumbekendést, amelyekkel kapcsolatban a Bizottság a következő észrevételeket teszi:

- A Bizottság nem ért egyet az új (1a) preambulumbekendéssel, amely szerint a rendeletet a nemzetközi joggal összhangban kell értelmezni. A Bizottság azon az állásponton van, hogy: a) a tervezet maradéktalanul megfelel a nemzetközi jognak, és b) a közösségi jog értelmezése az Európai Bíróság kizárólagos hatáskörébe tartozik, amelyet a jogalkotó nem korlátozhat.
- A Bizottság elfogadhatónak tartja az új (28a) preambulumbekendést, mert tükrözi annak szükségességét, hogy az elismert szervezeteket kötelezni kell a műszaki előírások átfogó rendszerének létrehozására és ezen előírások harmonizálására. Azonban az elismert szervezetek és az elismerésért folyamodó szervezetek értékelésekor a Bizottság továbbra is teljes mértékű megfelelést fog megkövetelni mindkét kötelezettség tekintetében.

Ami a rendelkező rész módosításait illeti:

- A 4. cikk új (1a) bekezdése egyértelműen kimondja azt, ami implicit formában már korábban is szerepelt a Bizottság javaslatában, nevezetesen azt, hogy az elismerés kizárólag az elismerési kritériumoknak megfelelő szervezeteknek ítéhető oda.
- Ugyanazon cikk (4) bekezdésének módosítása rugalmasabbá teszi az elismerés korlátozását, amely mindazonáltal szigorúan minőségi jellegű marad. Ugyanakkor a Bizottság kötelessé válik arra, hogy megindokolja a korlátozás okait, valamint meghatározza a korlátozás esetleges megszüntetésére vonatkozó feltételeket, ami megerősíti az érintett szervezet jogainak és érdekeinek védelmét.

- Az 5. cikkben a korrekciós intézkedések foganatosítására vonatkozó határidők bevezetése hiányosságok feltárása esetén fokozza az elismert szervezetre nehezedő nyomást.
- A 6. cikk Tanács általi módosítása azt jelenti, hogy a Bizottságnak tanácsadó bizottsági eljárást kell indítania mielőtt szankciókat szabhatna ki a követelményeknek meg nem felelő elismert szervezetekkel szemben. A Bizottság szerint a komitológia általában nem túl releváns az ilyen jellegű határozatok esetében, azt azonban elismeri, hogy e határozatok hatással lehetnek a tagállamok és az érintett szervezetek közötti kapcsolatokra, mivel a közösségi elismerés legfőbb célja az, hogy a tagállamok átadhassák a nemzetközi egyezmények szerinti ellenőrzési és tanúsítási feladatokat. Következésképpen a Bizottság elfogadja a Tanács által szorgalmazott megoldást, amely – miközben a tagállamok számára lehetővé teszi, hogy kifejezzék álláspontjukat a feltárt jogsértésekkel és a kiszabandó szankciókkal kapcsolatban – kizárja a politikai szabálytalanságok lehetőségét az eljárásban. A Tanács ezen túlmenően szükségesnek érezte az érintett szervezet által a tárgyévét megelőző három pénzügyi évben megvalósult üzleti forgalom alapján kiszabható bírságok felső összeghatárának kiszámítását, ami helyénvalónak tűnik. Végezetül az a tény, hogy az Európai Bíróság teljes joghatóságot kap a bírságok tekintetében, megerősíti az eljárási garanciákat és a védekezéshez való jog védelmét.
- Ami az elismerés visszavonását illeti, a Tanács azt kiegészítette egy ötödik lehetséges esettel azzal a céllal, hogy elkerülhető legyen egy adott elismert szervezettel szemben kiszabott szankciók állami vagy magántámogatások révén történő kifizetése. A Bizottság teljes mértékben támogatja ezt a javaslatot, mert ez az eshetőség csorbítaná a rendszer visszatartó erejét.
- A 9. cikk Tanács általi átfogalmazása nem változtat a Bizottság eredeti javaslatának lényegén, és az elismert szervezetek értékelése céljából a dokumentumokhoz, illetve a hajókhoz való hozzáférés továbbra is teljes mértékben biztosított.
- A 10. cikket jelentős mértékben módosították az osztályozási bizonyítványok kölcsönös elismerése tekintetében, ami ezentúl valamennyi, a tengerészeti felszerelésekről szóló 96/98/EK irányelv² hatálya alá tartozó felszerelés esetében automatikus lesz. A Tanács előírja, hogy a kölcsönös elismerés csak a felszerelésekre, anyagokra és alkatrészekre vonatkozik, ezáltal egyértelművé téve azt, ami implicit módon eddig is szerepelt az eredeti javaslatban. A Tanács két új mechanizmust vezetett be: egyrészt az elismert szervezetek azon kötelezettségét, hogy megindokolják azokat az eseteket, amikor a kölcsönös elismerés nem valósult meg, ami csak biztonsági okokból fogadható el; másrészt egy védzáradék – a kölcsönös elismerés elvének veszélyeztetése nélkül – lehetővé teszi az elismert szervezetek számára a követelményeknek nem megfelelő felszerelések fedélzeti telepítésének elutasítását. Végezetül, az Európai Parlament 53. módosításában a kölcsönös elismerés végrehajtásáról szóló bizottsági jelentés benyújtására vonatkozó hároméves határidőt a Tanács öt évre módosította, ami a Bizottság szerint helyénvaló, figyelembe véve az elismert szervezetekre bízott eljárás összetettségét.
- A Bizottság örömmel fogadja, hogy a közös álláspont megtartja az elismert szervezetekre háruló azon kötelezettséget, hogy minőségbiztosítási rendszereik tanúsítása tekintetében közös és független rendszert vezessenek be. Így a 11. cikk ebben a vonatkozásban megőrzi

² HL L 46., 1997.2.17., 25. o. A legutóbb a 2002/84/EK irányelvvel (HL L 324., 2002.11.29., 53. o.) módosított irányelv.

az eredeti bizottsági javaslat lényegét, és a rendszer végrehajtását teljes egészében az elismert szervezetekre bízva, azaz nem hárít feladatokat a tagállamokra és a Bizottságra. E kérdésben a Parlament szeretne volna elérni a tagállamok részvételét, amit a Bizottság elvben elfogadott. Mindazonáltal ezt az elképzelést el kell vetni az elismert szervezetekre vonatkozó nemzetközi kódex kidolgozásának összefüggésében, amely egy megerősített, független tanúsítási rendszert fog magában foglalni (lásd lent).

- Ami a komitológiát illeti, a Tanács lehetővé tette a Bizottság számára, hogy elfogadja a mellékletben foglalt kritériumok értelmezésének és alkalmazásának módozatait. Ez hozzájárulhat a – helyenként igen általános, például az elismert szervezetek számára előírt erőforrásokkal összefüggő – kritériumok hatékonyabb végrehajtásához, továbbá nagyobb jogbiztonságot nyújthat az érintett felek számára.

Az így módosított szöveg teljes egészében vagy részben átveszi a 6., 12., 15., 17., 18., 25., 38–44. 50., 52–56., 59–61., 66. és 68. módosítást, amelyeket a Bizottság elfogadott. A közös álláspont továbbá a Bizottság által részben vagy elvben elfogadott 18., 26., 14. és 69. módosítást is átveszi olyan feltételekkel, amelyeket a Bizottság elfogadhatónak tart. Az elismert szervezetek minőségbiztosítási rendszereinek tanúsításával megbízott szervezet elnevezéséről szóló 16., 62., 64., 65. és 71. módosítást a Bizottság csak elvben fogadta el, mivel a „bizottság” (angolul „committee”) kifejezés összekeverhető komitológiával. A Bizottság véleménye szerint a Tanács által választott elnevezés, azaz a „minőségvizsgáló és tanúsító rendszer” teljesen kielégítő kompromisszumot jelent.

A fentiek kivételével a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a Tanács által a rendelkező részben eszközölt módosítások csupán kisebb kiigazítások, illetve pusztán stilisztikai vagy technikai jellegűek, következésképpen elfogadhatók.

3.4. A Tanács és a Bizottság együttes nyilatkozata a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) által az elismert szervezetek számára kidolgozandó kódexről

A Bizottság és a Tanács egyetért abban, hogy a Közösség által jelenleg kidolgozás alatt álló rendszer mintaként szolgálhat nemzetközi szinten. Ez összhangban van az Európai Parlament azon elképzelésével, amely szerint a nemzetközi és a közösségi rendszereket össze kell hangolni. A Bizottság és a tagállamok ezért készek felkérni az IMO-t egy olyan kódex kidolgozására, amely a hajóosztályozó társaságok munkáját illetően világszerte magas minőségi színvonalat biztosít. Következésképpen a Tanács és a Bizottság erről együttes nyilatkozatot fogadott el, amely a mellékletben szerepel.

4. KÖVETKEZTETÉSEK

A Tanács közös álláspontja teljes mértékben lefedi azokat a kérdéseket, amelyek a Bizottságot a 94/57/EK irányelv átdolgozott változatára vonatkozó javaslat benyújtására sarkallták, és megtartja az abban javasolt intézkedések lényegét, amelyek – a javaslat irányelvtervezetre és rendelettervezetre való felosztását követően – főképpen a rendelettervezetben szerepelnek. Ezenkívül a közös álláspont átveszi az Európai Parlament szinte valamennyi olyan módosítását, amelyeket a Bizottság teljes egészében vagy részben támogatott.

Következésképpen a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az egyhangúlag elfogadott közös álláspont jó alapot képez az Európai Parlamenttel második olvasatban elérendő megállapodáshoz, és azt a fenti észrevételekkel és fenntartásokkal elfogadja.

MELLÉKLET

A TANÁCS ÉS A BIZOTTSÁG NYILATKOZATA

„A Tanács és a Bizottság véleménye szerint nemzetközi szinten is törekedni kell az irányelv céljainak elérésére, azaz a hajózás biztonságának erősítésére és a tengerszennyezés megakadályozására. Ezért a tagállamoknak és a Bizottságnak – a más IMO-tagokkal való együttműködésre törekedve – javasolniuk kellene az IMO-nak egy nemzetközi kódex kidolgozását az elismert szervezetek számára.

A kódexnek ezen irányelv alapelveire kellene épülnie, és szükség szerint az alábbiakra kellene kiterjednie:

a) azok a kötelező követelmények, amelyeket az elismert szervezeteknek a jogszabályban előírt munkát tekintve teljesíteniük kell. Ez többek között az alábbiakat foglalja magában: általános követelmények, mint például függetlenség, pártatlanság, integritás, kompetencia és felelősségvállalás; a szervezéssel, irányítással és forrásokkal kapcsolatos követelmények; a tanúsítási eljárással kapcsolatos követelmények; a minőségirányítással kapcsolatos követelmények ;

illetve

b) egy kötelező ellenőrzési rendszer keretei és eljárásai annak ellenőrzése céljából, hogy az elismert szervezet megfelel-e az a) pontban említett követelményeknek.”